

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΑΒΒΑΤΟ 3 ΙΟΥΛΙΟΥ 2010
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

- A1.** Ο αρθρογράφος αναφέρεται στην αναγκαιότητα της προάσπισης των οικολογικών δικαιωμάτων. Αρχικά παρουσιάζει τη νομική κατοχύρωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων απ' την Οικουμενική Διακήρυξη. Επισημαίνει την κατάφορη καταστρατήγησή τους, λόγω της κλιματικής αλλαγής. Τονίζει ότι οι φτωχές χώρες πλήττονται εντονότερα από την οικολογική κρίση, αν και ευθύνονται λιγότερο για την πρόκλησή της. Συγκεκριμένα, θεωρεί τις αναπτυγμένες χώρες ως κύρια υπεύθυνες για το «φαινόμενο του θερμοκηπίου». Υπογραμμίζει ότι πρέπει άμεσα να ενεργοποιηθούν τόσο οι διεθνείς οργανισμοί όσο και τα κράτη για την αναχαίτιση του φαινομένου. Καταλήγει στο συμπέρασμα ότι πρέπει να αναβαθμιστούν τα ήδη υπάρχοντα δικαιώματα, να ληφθούν επείγοντως μέτρα και να υποστηριχθούν ουσιαστικά οι ασθενέστερες χώρες.
- B1.** Τα ανθρώπινα δικαιώματα έχουν αναγορευθεί σε παγκόσμια αξία και η προστασία τους έχει ανατεθεί στη διεθνή κοινότητα, ενώ για πρώτη φορά κατοχυρώνονται νομικά απ' την Οικουμενική Διακήρυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις 6 Δεκεμβρίου 1948. Σήμερα όμως η παγκοσμιοποίηση, η βιοιατρική και οι νέες τεχνολογίες δημιουργούν καινούργιες πραγματικότητες και ανάγκη για την προάσπιση της τρίτης γενιάς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δηλαδή της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος. Οι προσπάθειες του ΟΗΕ και των μη κυβερνητικών οργανώσεων αποδεικνύονται όχι ιδιαίτερα αποτελεσματικές, γι' αυτό και επιβάλλεται η λήψη επιπλέον μέτρων. Συγκεκριμένα απαιτείται άμβλυνση οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων, μείωση εξοπλισμών, παροχή βοήθειας στον τρίτο κόσμο, διατήρηση ειρήνης αλλά και προστασία της οικολογικής ισορροπίας.
- B2. α)** Ο τρόπος ανάπτυξης της τρίτης παραγράφου είναι τα παραδείγματα, καθώς και τα σχόλια-λεπτομέρειες που επεξηγούν τη θέση που διατυπώνεται στη θεματική περίοδο.
- β)** Θεματική περίοδος:
«Οι φτωχότεροι...το φορτίο των επιπτώσεων»
Σχόλια-λεπτομέρειες:
«Το 97% ... τη μεγαλύτερη πόλη του Περού»
Κατακλείδα: δεν υπάρχει.
- B3. α)**
αλλαγές	≠ μεταβολές [μετασχηματισμοί]
ευάλωτοι	= αδύναμοι [ευπρόσβλητοι]
να εκπέμπουν	= να εκλύουν [απελευθερώνουν]
άνευ	= χωρίς
να ανακοπεί	= να αναχαιτίζεται
- β)**
συχνότερες	≠ σπανιότερες
επιδεινώνονται	≠ βελτιώνονται
ασφάλεια	≠ ανασφάλεια
αυξανόμενη	≠ μειωόμενη
παρούσες	≠ απύσες.

- B4. α)** «Οι αλλαγές στο κλίμα της Γης απειλούν όλο και πιο πολύ τ' ανθρώπινα δικαιώματα στην ασφάλεια, στην Υγεία και στον βιοπορισμό»
- β)** Υπάρχει χρήση εισαγωγικών λόγω ποιητικής-μεταφορικής λειτουργίας της γλώσσας. Επιπροσθέτως, ο αρθρογράφος δίνει έμφαση και εγείρει τον προβληματισμό του δέκτη.

Γ1.

«Επιτακτική ανάγκη οικολογικής συνείδησης»

Αναμφισβήτητα, η προστασία του περιβάλλοντος είναι υποχρέωση και δικαίωμα όλων μας, το κληρονομήσαμε απ' τους προγόνους μας και οφείλουμε να το κληροδοτήσουμε στους απογόνους μας.

Ανέκαθεν η οικονομική δράση του ανθρώπου ήταν μια δράση μέσα στη φύση. Αν στην πρώτη φάση της ιστορικής εξέλιξης των σχέσεων του ανθρώπου με αυτήν το κυρίαρχο γνώρισμα στάθηκε η εξάρτηση του ανθρώπου από τις δυνάμεις της φύσης και του περιβάλλοντος, στη δεύτερη και πιο πρόσφατη φάση, και μάλιστα από τη βιομηχανική επανάσταση και μετά, η σχέση μεταβάλλεται και το κυρίαρχο γνώρισμα γίνεται πλέον η υποταγή της φύσης στον άνθρωπο. Απόρροια των προηγούμενων η ρύπανση του εδάφους, των υδάτων, η εξάντληση πρώτων υλών, η καταστροφή της χλωρίδας και της πανίδας, το φαινόμενο του θερμοκηπίου, το οικολογικό δηλαδή πρόβλημα.

Χρέος όλων μας να συνειδητοποιήσουμε την αξία του φυσικού περιβάλλοντος και να επαναπροσδιορίσουμε τη σχέση μας με αυτό.

1ο ζητούμενο [ρόλος-προσφορά φύσης]

Πολλαπλός και πολυδιάστατος είναι ο ρόλος της:

- Το φυσικό περιβάλλον αποτέλεσε και αποτελεί πηγή ζωής, αφού σε αυτό γεννιέται, διαπλάθεται και ζει ο άνθρωπος. Η ενέργεια, ο ήλιος, οι υδατοπτώσεις του έδωσαν τη δυνατότητα να δραστηριοποιηθεί και να προοδεύσει εξελικτικά. Άλλωστε η φύση εγγυάται την **ψυχική και σωματική υγεία του ανθρώπου**.
- **Διδακτικός ρόλος.** Συμβάλλει στη μορφοποίηση μιας συγκεκριμένης συλλογιστικής πορείας, εφόσον διδάσκει μέσω του πειράματος, της παρατήρησης, της τάξης, του χρόνου. Προάγει τη σκέψη και την κρίση, εξάπτει τη φαντασία και κινεί την περιέργεια.
- **«Η φύση είναι η δασκάλα της τέχνης»** καθώς αποτελεί στοιχείο έμπνευσης για την κινητοποίηση καλλιτεχνικής δημιουργίας.
- Η φύση αποτελεί το έρεισμα για την **ανάπτυξη των φυσικών επιστημών και της τεχνολογίας**.
- Η νομοτέλεια του φυσικού κόσμου οδήγησε στην **ανάπτυξη φιλοσοφικών στοχασμών**. Τα πρώτα υπαρξιακά προβλήματα του ανθρώπου αποκρυσταλλώθηκαν και βρήκαν την έκφρασή τους στο έργο των φυσικών φιλοσόφων.
- Ακόμα και το **θρησκευτικό συναίσθημα** απορρέει από τον αυτοθαυμασμό του πολύπλοκου και επιβλητικού περιβάλλοντος.
- **Οικονομική προσφορά :** απ' τη φύση εξασφαλίζονται τα αναγκαία για το άτομο υλικά αγαθά.

2ο ζητούμενο [Χρέος μαθητών]

- Απαιτείται ευαισθησία απ' τους μαθητές πάνω σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος. Η ευαισθησία αυτή πρέπει να συνοδεύεται από το ενδιαφέρον για το περιβάλλον και την αναθεώρηση ορισμένων αντιλήψεων που δεσμεύουν την ανθρώπινη σκέψη [π.χ. ο μύθος της **«ανεξάντλητης φύσης»**, η **«ανθρωποκεντρική»** ερμηνεία του φυσικού περιβάλλοντος κατά την οποία η φύση είναι «καλή» ή «κακή», ανάλογα με την ωφέλεια που αποκομίζει ο άνθρωπος από αυτή].

- Οι μαθητές πρέπει να συμμετέχουν σε περιβαλλοντολογικά προγράμματα, να παρατηρούν και να καταγράφουν προβλήματα [π.χ. ρύπανση της ατμόσφαιρας, αποψίλωση δασών] και να κατανοούν με τρόπο εμπειρικό και άμεσο τις συνέπειες του οικολογικού προβλήματος.
- Να πλαισιώνουν εθελοντικές δράσεις οικολογικού χαρακτήρα [π.χ. συμμετοχή σε αναδάσωσης περιοχών, καθαρισμούς ακτών].
- Να δραστηριοποιούνται [π.χ. συμμετοχή σε μη Κυβερνητικές οργανώσεις (Greenpeace)], για να αποκτούν οικολογική συνείδηση με απώτερο στόχο να γίνουν ενεργοί και υπεύθυνοι πολίτες με περιβαλλοντική αγωγή και οικολογική συνείδηση.

Συμπερασματικά για την αντιμετώπιση του οικολογικού προβλήματος απαιτείται συντονισμένη προσπάθεια όλων των φορέων σε εθνικό αλλά και διεθνές επίπεδο.
Μην ξεχνάμε ότι ...

«όταν το τελευταίο ψάρι πεθάνει, όταν το τελευταίο δάσος καεί, όταν η τελευταία λίμνη αποξηρανθεί, τότε ο άνθρωπος θα καταλάβει ότι στην προσπάθειά του να γίνει υπεράνθρωπος κατάντησε απάνθρωπος».